

Кухарєва Н.М.

Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав»

«КОБЗАРИ» ТАРАСА ШЕВЧЕНКА З ФОНДОВОЇ КОЛЕКЦІЇ НІЕЗ «ПЕРЕЯСЛАВ»

У статті вперше подається опис «Кобзарів» Т. Шевченка фондової колекції Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав» (НІЕЗ «Переяслав»). Вони складають частину літературної шевченкіани фондової збірки. Опрацьовано картотеку по інвентарних групах «АК» («Книги з автографами») та «НДФ» («Науково-допоміжний фонд»). На основі фондових матеріалів досліджено джерело надходження, розміри, техніку, матеріал музейного предмета, час та місце побутування. Цінними для дослідження є особи та події, пов'язані з даним музейним експонатом.

Ключові слова: колекція літературної шевченкіани, «Кобзарі» Т.Г. Шевченка, видавництво, ілюстрації, фототипічне, факсимільне, репринтне видання.

Постановка проблеми. Літературна шевченкіана фондової колекції НІЕЗ «Переяслав» є одним із розділів наукової теми автора. Актуальність дослідження полягає у вивченні, обробці фондово-облікової документації всіх видань творів Т. Шевченка та введенні їх до наукового обігу. На даному етапі розглядається колекція «Кобзарів» різних років видань, які складають частину літературної шевченкіани фондової збірки Заповідника.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні відсутнє цілісне дослідження літературної шевченкіани в колекції НІЕЗ «Переяслав». Вийшли друком стаття Кухарєвої Н.М. «Раритетні видання «Кобзарів» Тараса Шевченка в експозиції Музею Заповіту Т.Г. Шевченка» про фототипічні факсимільні та репринтні видання «Кобзарів» [2, с. 61–67], та стаття «Книги з автографами – подарунки Музею Заповіту Т.Г. Шевченка» [1, с. 18–23]. Ці дослідження підготовлені за фондовою документацією НІЕЗ «Переяслав» та розкривають тему дослідника, що стосується творів Т. Шевченка в колекції Заповідника.

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає у вивченні фондово-облікової документації НІЕЗ «Переяслав» по інвентарних групах «АК», «НДФ» із метою подачі опису тих музейних предметів, які становлять колекцію літературної шевченкіани Заповідника, зокрема видань «Кобзарів» Т. Шевченка.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні в колекції літературної шевченкіани Національного історико-етнографічного заповід-

ника «Переяслав» нараховується 59 «Кобзарів» Т.Г. Шевченка різних років видань, які потрапили до фондової збірки шляхом купівлі та дарування приватними особами, шляхом передачі з резервно-обмінного фонду ЦНБ АН УРСР, купівлі в букіністичних магазинах м. Києва, у книжкових магазинах м. Переяслава-Хмельницького тощо.

Уся історія видань «Кобзаря» свідчить про те, що невелика збірка творів Т. Шевченка стала основою книгою для багатьох поколінь українців.

Мотиви «Кобзаря» підказали художникам теми для багатьох малярських творів. Ілюстрували «Кобзар» В. Штернберг, Яків де Бальмен, М. Башилов, М. Микешин, І. Репін, К Трутовський, О. Сластьон, Л. Жемчужников, М. Самокиш, І. Їжакевич, В. Касіян, М. Деревус. З описів згідно інвентарним карткам видно, що значна частина «Кобзарів» з ілюстраціями цих відомих художників знаходиться в колекції НІЕЗ «Переяслав».

Цінність мають «Кобзарі» з дарчими написами від різних видатних осіб, зокрема від правнучки Т. Шевченка Валентини Терентіївни Шевченко (по брату Йосипу). Багато видань «Кобзаря» було подаровано Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка.

Наводимо описи «Кобзарів» Т.Г. Шевченка, які подані за інвентарними картками фондового зібрання НІЕЗ «Переяслав».

1. АК-40 КВ-6130 Книга «Кобзар» Т.Г. Шевченка, Харків-Київ, 1933 р., видавництво «Літе-

ратура і мистецтво». Передмова П. Річицького, ілюстрації В. Седляра. Видання друге. Обкладинка картонна, обтягнена червоним дерматином. На обкладинці витиснено золоченими літерами «Кобзар», а зліва біля корінця – смугу орнаменту через усю книгу. Куплено за 25 крб. у м. Києві, вул. Саксаганського, книжковий магазин «Букініст» 1978 року, 22x29,5 см, папір, дерматин, друк [3].

2. АК-273 КВ-7368 Книга «Кобзар 1840 р.», авт. Т.Г. Шевченко (факсимільне видання), К., 1976. Папір, ледерин, друкарський відтиск, 21,5x12,5 см [3].

3. АК-284 КВ-7376 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., видавництво «Дніпро», серія «Шкільна бібліотека», 1972 р., 700 с., вступна стаття П.Й. Колесника. Папір, картон, друкарський відтиск, 20,5x13 см. Куплено за 2 крб. у Переяслав-Хмельницькій книгарні 1979 року [3].

4. АК-285 КВ-7378 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., 1979 р. Папір, ледерин, друкарський відтиск, 18,5x11 см [3].

5. АК-340 КВ-7703 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., 1964 р., 374 с. Папір, дерматин, друкарський відтиск, рукопис, 34,8x26,8 см. Налезав Лазебному Івану Федотовичу, гвардії майору, відміннику наросвіти УРСР, старшому інспектору Переяслав-Хмельницького міськвнво, директору Переяслав-Хмельницької школи № 4. Подарована йому Троньком П.Т., колишнім колегою по Лебединському РКЛСМУ. Знайдена у дружини Лазебного І. Ф. – Фісун Ніни Володимирівни у січні 1920 р., яка проживала у м. Переяславі-Хмельницькому по вул. Орджонікідзе, 57 [3].

6. АК-346 КВ-7841 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., видавництво «Дніпро», 1976 р., ілюстрував народний художник В. І. Касіян, в суперобкладинці, 576 с. Папір, тканина, глянець, дерматин, друкарський відтиск, 25x18 см. Куплено за 5 крб. у м. Переяславі-Хмельницькому 1980 року [3].

7. АК-350 КВ-7845 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., вид. Є. Череповського, 1918 р. Повний текст в редакції В. Доманицького, передмова «Життя Тараса Шевченка» В. Доманицького. Папір, картон, тканина, друкарський відтиск, 20x14,5 см, 573 с. Куплено за 15 крб. у м. Переяславі-Хмельницькому 1980 року [3].

8. АК-474 КВ-9358 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, склад видавництва Ф. Йогансона, 1888 р. Папір, шкіра, картон, тканина, друкарський відтиск, 21x16 см. Куплено у Підріза Івана Ничипоровича 1981 р. у м. Києві, бульвар Шевченка, 1 [3].

9. АК-544 КВ-10465 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., Державне літературне видавництво АН УРСР, Інститут літератури, 1939 р., 742 с. Папір, картон, ледерин, друкарський відтиск, 27x21 см. Видання ювілейне до 125-річчя з дня народження. Подароване Дуднику Дмитру Васильовичу в день народження – 60 років у 1952 р., завідувачу гороно. Передано дружиною Катериною Григорівною колишньому співробітнику Заповідника Шавейку Миколі Даниловичу 1955 року, яка проживала по вул. Орджонікідзе, 15. 31 ілюстрація І. С. Їжакевича до творів Шевченка [3].

10. АК-610 КВ-11275 Книга «Кобзар» (фототипічне видання), авт. Т. Шевченко, С.-Петербург, 1840 р., 115 с. (фототипія позацензурного примірника, перевидання 1962 р. видавництвом АН УРСР). Папір, дерматин, друкарський відтиск, 19,5x12,5 см. Подарунок директору Переяслав-Хмельницької ЗОШ № 2 Рубану Никанору Васильовичу від директора Моринської ЗОШ Іваненка під час зустрічі в музеї Шевченка. Знайдено у Рубана в квітні 1982 р. за адресою: м. Переяслав-Хмельницький, вул. Горького, 32 [3].

11. АК-695 КВ-12010 Книга «Кобзарь», авт. Т.Г. Шевченко, іл. М.І. Микешина (з малоросійським і російським текстом). Випуск другий, видання П.І. Бабкіна, С.-Петербург, 1896 р., 24 с. Папір, друкарський відтиск, 25x33,5 см. Передано ЦНБ АН УРСР (обмінно-резервний фонд), 1982 р., м. Київ, вул. Дем'яна Бєдного, 11 [3].

12. АК-696 КВ-12011 Книга «Кобзарь. Гайдамаки», авт. Т.Г. Шевченко, іл. Сластьона А. До малоросійського тексту додається переклад Н.В. Гербеля. С.-Петербург, 1886 р., 71 с. Папір, штамп, 36,5x47 см. Передано ЦНБ АН УРСР (обмінно-резервний фонд), 1982 р., м. Київ, вул. Дем'яна Бєдного, 11 [3].

13. АК-732 КВ-12289 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, Харків, ДВУ, 1925 р. Передмова А. Лебеда, 262 с. Папір, друк, відтиск, 15x22 см. Знайдено у Шемшури Володимира Георгійовича, м. Жданов, 1983 року [3].

14. АК-736 КВ-12293 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., Держвидав художньої літератури, 1950 р., 436 с. Передмова О. Корнійчука, мініатюрне видання. Папір, тканина, друк, 8,5x12 см. Куплено у книгарні м. Києва за 1 крб. 50 коп. 1983 року [3].

15. АК-784 КВ-13065 Книга «Кобзарь» (факсимільне видання), авт. Т.Г. Шевченко, К., видавництво «Дніпро», 1974 р., 114 с. Папір, картон, друк, 12,4x20,5 см. Подарунок музею від правнучки

Шевченка по брату Йосипу Валентини Терентіївни Шевченко, с. Шевченкове Звенигородського району, вул. Островського, 15, листопад 1983 р. [3].

16. АК-785 КВ-13066 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., видавництво АН УРСР, 1939 р., 742 с. Папір, друк, відтиск, 20x26,7 см. Ювілейне видання подаровано в день відкриття пам'ятника Шевченку 6.03. 1939 р. на честь 125-річчя в с. Шевченкове Звенигородського р-ну внуку Шевченка Терентію Трохимовичу. Дар музею-заповіднику від правнучки Кобзаря – Валентини Терентіївни 3.10. 1983 р. [3].

17. АК-858 КВ-14263 Книга «Кобзар» (факсимільне видання 1860 р.), авт. Т. Шевченко, К., видавництво «Дніпро», 1981 р. Папір, картон, ледерин, друк, відтиск, 13,5x21 см. На титульній сторінці внизу є дарчий напис: «Меморіальній кімнаті Т.Г. Шевченка Переяслав-Хмельницького історичного музею з найкращими побажаннями. В. Шубравський. 15.03. 1984 р.». У «Кобзарі» є передмова В.Є. Шубравського, який і подарував дане ювілейне видання нашому Заповіднику [3].

18. АК-2464 КВ-27621 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавництво «Дніпро», 1984 р., 606 с. Папір, дерматин, друк, відтиск, 22x15x5 см. Книга має дарчий напис: «Від клубу «Пропагандист» міста Канева. 7.06. 1989 року» [3].

19. АК-2554 КВ-28352 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, 1870-і рр., С.-Петербург, 542 с. Папір, картон, дерматин, друк, відтиск, 16x22,5x2,5 см. Книга придбана у жителя нашого міста Овсієнка Андрія Тимофійовича у 1992 р. [3].

20. АК-2900 КВ-29113 Книга «Кобзар» (факсимільне видання 1860 р.), авт. Т. Шевченко, С.-Петербург, 226 с. Папір, друк, 20x13,5 см. Передана Київським обласним управлінням культури у 1993 р. [3].

21. АК-2945 КВ-29532 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., видавництво «Преса України», 1992 р., 519 с. Папір, картон, друк, суперобкладинка, 20x29 см. Книга видана до річниці незалежності України та Всесвітнього форуму українців, який проходив у Києві. Ілюстрації виконані художником Василем Лопатою [3].

22. АК-3597 КВ-31437 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, Укрвидав ЦК КП(б)У, 1943 р., 344 с. Папір, картон, тканина, друк, 11x17 см. Книга придбана за 10 грн. у жителя нашого міста Голик Світлани Андріївни у 2000 р. [3].

23. АК-3663 КВ-31665 Книга «Кобзар» (факсимільне видання 1860 р.), авт. Т.Г. Шевченко, С.-Петербург, 238 с. Папір, картон, друк,

21,3x13,8 см. Знайдено у м. Переяслав-Хмельницькому у 2000 р. [3].

24. АК-3788 КВ-32010 Книга «Кобзарь Тараса Шевченка», репринтне видання «Захлявна книжечка», Женева, 1878 р., перевидано у м. Києві 1991 року, 126 с. Папір, друк, 5,5x8,5 см. Придбана за 10 грн. у жителя міста Коломійця Олега Родіоновича у 2001 р. [3].

25. АК-4269 КВ-34080 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавництво «Дніпро», 1984 р., 602 с. Папір, друк, 15x20 см. Вступна стаття О. Гончара. Придбана у жителя міста Вишаровського Віталія Юрійовича за 30 грн. у 2003 р. [3].

26. АК-4325 КВ-34727 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., державне видавництво художньої літератури, 1954 р., 490 с. Папір, друк, 23x15 см. Придбана у жителя міста Дудки Тетяни Іванівни за 20 грн. у 2003 р. [3].

27. АК-4374 КВ-35947 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавництво художньої літератури «Дніпро», 1999 р., 668 с. Папір, друк, 20x14 см. Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

28. АК-4375 КВ-35948 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавництво «Веселка», 1998 р., 486 с. Папір, друк, 24x17 см. Ілюстрації виконані художником В. Касіяном. Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

29. АК-4382 КВ-36132 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавництво «Український письменник», 1993 р., 247 с. Папір, друк, 13,5x20,5 см. Вибрані твори в перекладах греків України. Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

30. АК-4391 КВ-36141 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., 2004 р., 256 с. Папір, друк, 12,3x20,6 см. Вірші та поеми в перекладі киргизькою мовою. Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

31. АК-4399 КВ-36310 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавничий центр «Просвіта», 2003 р., 343 с. Папір, друк, 15x20,3 см. Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

32. АК-4406 КВ-36317 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавничий центр «Просвіта», 2004 р., 680 с. Папір, друк, 20x21x4 см. Упо-

рядник текстів С. Гальченко, передмова П. Мовчана. Виданий до 190-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка. Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

33. АК-4413 КВ-36325 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., 1940 р., 160 с. Папір, друк, 6,5x5x1 см. Відсутні сторінки з 145 по 158. Знайдена у Гатченко-Волинець Н.В., с. Горенка Київської обл. Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

34. АК-4417 КВ-36343 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавництво «Веселка», 1998 р., 486 с. Папір, друк, 16,7x24,3 см. Передмова О. Гончара, післямова Я. Гояна, ілюстрації художника В.І. Касіяна. На титульній сторінці книги – дарчий напис: «Меморіальному Будинку-музею «Заповіт» Т.Г. Шевченка в Переяславі. Шевченкіана В. Касіяна і наша веселкова любов до пророка України. Я. Гоян, директор видавництва «Веселка», лауреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка. 22 січня 2005 р. День соборності України». Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

35. АК-4449 КВ-36402 Книга «Кобзар», (факсимільне видання 1910 р., третє повне видання за редакцією В. Доманицького), авт. Т. Шевченко, Рівне, 2004 р., 640 с. Наклад 1000 прим. Папір, картон, друк, 21x13,5 см. Видання присвячується 190-річчю від дня народження Т. Шевченка. Передана у 2005 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

36. АК-4592 (1-2) КВ-38157 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., МАУП, 2005 р. Папір, картон, друк, 17,6x11,2 см. Передана у 2006 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

37. АК-4593 КВ-38158 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, Львів, Українське видавництво, 1942 р., 160 с. Папір, картон, друк, 24,5x17 см. Книга друкувалася для Галичини в часи німецько-фашистської окупації. У книзі є штамп «Бібліотека міської середньої торговельної школи в Крем'янци». Передана у 2006 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

38. АК-4643 КВ-39033 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, 1956 р. Папір, картон, дерматин, друк, 15x10 см. На авантитулі напис: «Музею

Велета Нашого духу. С. Марушак. м. Київ. 20.02.06». Передана у 2006 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

39. АК-4764 КВ-39831 Книга «Кобзар» (репринтне відтворення женецького видання 1878 року), авт. Т.Г. Шевченко, К., книжкова фабрика «Жовтень», 1991 р., 69 с. Папір, картон, друк, 5,5x8,5 см (кишенькова). Належала книга Тищенку Віктору Петровичу, кандидату наук, помічнику народного депутата Верховної ради України. Передана у 2007 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

40. АК-4765 КВ-39832 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, Ставрополь, 1979 р. Папір, картон, друк, 7,5x10 см (кишенькова). Належала книга Тищенку Віктору Петровичу, кандидату наук, помічнику народного депутата Верховної ради України. Передана у 2007 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

41. АК-4781 КВ-39955 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, К., видавничий центр «Просвіта», 2006 р., 343 с. Папір, картон, дерматин, друк, 15x20 см. Передана у 2007 р. Всеукраїнським товариством «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка [3].

42. АК-4782 КВ-39991 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, худ. Стороженко М., К., видавництво «Дніпро», 2004 р., 324 с. Папір, картон, друк, 33x24 см. У книзі подане вступне слово В. Войтовича та М. Стороженка. Передана у 2008 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

43. АК-4783 КВ-39992 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко, худ. Лопата В., Львівська книжкова фабрика «Атлас», 1993 р., 510 с. Папір, картон, друк, 29x20,5 см. На титульній сторінці є дарчий напис з автографом: «Музею «Заповіту» Тараса Шевченка в Переяславі. Василь Лопата. 14.09. 2007 р.». Передана у 2008 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

44. АК-4784 КВ-39993 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко (переклад корейською мовою), Корея, 2005 р., 592 с. Папір, картон, друк, 23,5x15,5 см. Автор перекладу Кім Сук Вон. Передана у 2008 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіту Т.Г. Шевченка [3].

45. АК-4785 КВ-39994 Книга «Вірші з «Кобзаря», авт. Т.Г. Шевченко (переклад японською мовою), Японія, 1988 р., 443 с. Папір, картон,

друк, 22,8x15,5 см. Автори перекладу – Т. Сібуя та Т. Мураї. Передана у 2008 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіді Т.Г. Шевченка [3].

46. АК-4786 КВ-39995 Книга із двох частин: 1) «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко (переклад угорською мовою), К., 2006 р., 399 с.; 2) Поезії (вибрані твори), Шандор Петефі, 334 с. Папір, картон, друк, 17,5x12 см. Переклад з угорської мови Л. Первомайського. До кожного з текстів подана передмова І. Дзюби та звернення до читачів президентів України та Угорщини. Передана у 2008 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіді Т.Г. Шевченка [3].

47. АК-4787 КВ-39996 Книга «Кобзар», авт. Т.Г. Шевченко (переклад на російську мову), 1947 р., 682 с. Папір, картон, тканина, друк, 13x20 см. Автори перекладу – М. Панова, Л. Длогача та ін. Книга подарована Войцехівському Б. М. уродженкою с. Хоцьки Переяслав-Хмельницького району Бузницькою Катериною Миколаївною. Передана у 2008 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіді Т.Г. Шевченка [3].

48. АК-4826 КВ-40204 Книга «Кобзар» (репринтне відтворення женецького видання 1878 р.), авт. Шевченко Т.Г., К., Київська книжкова фабрика «Жовтень», 1991 р., 126 с. Папір, друк, 5,5 см. Передана у 2007 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіді Т.Г. Шевченка [3].

49. АК-4829 КВ-40306 Книга «Кобзар», авт. Шевченко Т.Г., Донецьк, 2008 р., 480 с. Папір, картон, друк, 20,5x26,5 см. Книга куплена за 80 грн. у колишнього завідувача науково-дослідним відділом археології НІЕЗ «Переяслав» Бузян Галини Миколаївни у 2008 р. [3].

50. АК-4854 КВ-40624 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, С.-Петербург, 1840 р. перевидана у 1940 р., 123 с. Папір, картон, дерматин, друк, 19,6x12,6 см. Передана у 2007 р. Войцехівським

Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіді Т.Г. Шевченка [3].

51. АК-4855 КВ-40625 Книга «Кобзар», авт. Т. Шевченко, К., видавничий центр «Просвіта», 2003 р., 344 с. Папір, картон, друк, 20x15 см. Передана у 2007 р. Войцехівським Борисом Михайловичем, одним із ініціаторів створення Музею Заповіді Т.Г. Шевченка [3].

52. НДФ-826 Книга «Кобзар» Т. Шевченка (немає відомостей про рік видання). Передана Гончарук Зоєю Федорівною у 1979 р. [4].

53. НДФ-1666 Книга «Кобзар» 1840 р., авт. Т.Г. Шевченко (факсимільне видання), К., 1976. Папір, ледерин, друкарський відтиск. 21,5x12,5 см [4].

54. НДФ-1667 Книга «Кобзар» 1961 р., авт. Т. Шевченко [4].

55. НДФ-1671 Книга «Кобзар» 1894 р., авт. Т. Шевченко [4].

56. НДФ-2241 Книга «Кобзар» 1860 р. (факсимільне видання), авт. Т. Шевченко. Передана Бойко Г. І. у 1982 р. [4].

57. НДФ-2243 Книга «Кобзар», переписана від руки переяславчанами 1844 року [4].

58. НДФ-12076 Книга «Чигиринський Кобзар» і «Гайдамаки», авт. Т. Шевченко [4].

59. Книга «Кобзар», видання п'яте повне, Санкт-Петербург 1840 р. в типографії Е. Фішера, авт. Т. Шевченко. Перевидання 2005 р, м. Переяслав-Хмельницький, видавництво «Кобь». Папір, друк, 18,7x11,5 см [4].

Висновки і пропозиції. Отже, проаналізовано та уведено до наукового обігу музейні предмети різних видань «Кобзарів» Т. Шевченка з фондової колекції НІЕЗ «Переяслав», які обліковані та записані в інвентарних книгах № 1,2,4 «Книги з автографами» та інвентарній «Книзі обліку науково-допоміжного фонду» (НДФ). Дані матеріали є продовженням дослідження всієї літературної шевченкіани з колекції Заповідника, яка є одним із розділів наукової теми автора «Шевченкіана в колекції НІЕЗ «Переяслав», та слугуватимуть для створення каталогу.

Список літератури:

1. Кухарева Н.М. Книги з автографами – подарунки музею Заповіді Т.Г. Шевченка: «Пріоритетні напрями розвитку суспільних наук у ХХІ столітті: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Херсон, 16-17 березня 2018 р. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 112 с.
2. Кухарева Н.М. Раритетні видання «Кобзарів» Тараса Шевченка у експозиції Музею Заповіді Т.Г. Шевченка: «Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки». Том 29(68). № 2. 2018. 79 с.
3. Фонди Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав». Інвентарні книги № 1, 2, 4 «Книги з автографами» (АК).
4. Фонди Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав». Інвентарна книга «Книга обліку науково-допоміжного фонду» (НДФ).

«КОБЗАРИ» ТАРАСА ШЕВЧЕНКО ИЗ ФОНДОВОЙ КОЛЛЕКЦИИ НИЭЗ «ПЕРЕЯСЛАВ»

В статье впервые подаётся описание «Кобзарей» Т. Шевченко фондовой коллекции Национального историко-этнографического заповедника «Переяслав» (НИЭЗ «Переяслав»). Они составляют часть литературной шевченкианы фондового собрания. Обработаны материалы картотеки по инвентарным группам «АК» («Книги с автографами») и «НВФ» («Научно-вспомогательный фонд»). На основе фондовых материалов исследованы источники поступления, размеры, техника, материал музейного предмета, время и место бытования. Ценными для исследования являются лица и события, связанные с данным музейным экспонатом.

Ключевые слова: коллекция литературной шевченкианы, «Кобзари» Т.Г. Шевченко, издательство, иллюстрации, фототипическое, факсимильное, репринтное издание.

“KOBZAR’S” OF TARAS SHEVCHENKO FROM THE STOCK COLLECTION OF NHER «PEREYASLAV»

The article for the first time describes the “Kobzar’s” of T. Shevchenko from the stock collection of National Historical and Ethnographic Reserve “Pereyaslav” (NHER “Pereyaslav”). They form part of the literary Shevchenko collection of the stock collection. A card file has been processed in inventory groups AB (“Autograph Books”) and “SSF” (“Scientific Support Foundation”). On the basis of stock materials, the sources of admission, the size, technique, the material of the museum object, time and place of existence were studied. Valuable for research are individuals and events associated with this museum exhibit.

Key words: collection of literary Shevchenko, T. Shevchenko “Kobzar’s”, publishing house, illustrations, photo types, facsimile, reprint edition.